

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmayerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXII.
Št. 15.
Kranj, 9. aprila 1938

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrletno 10 Din.

Cezar in Kristus

„Amerikanski Slovenec“ je prinesel pod gorjim naslovom v izveščku članek glasila kataliških Čehov „Čech“, ki ga podajamo tukaj našim bralcem vsled njegove zanimivosti:

„V državnem življenju si stojita nasproti dve smeri, kateri lahko izrazimo z besedama: Cezar ali Kristus? Nasproti sta si tako, da druga drugo izločujejo. V prvi je izoblikovano pogansko, v drugi krščansko državno življenje, prva ima svoj ideal v cezarjih rimske države od zvišenega Avgusta preko blazno-krutega Nerona do Caligule, državnika-pritlikavca, druga svoj izvor v Karolu Velikem, Henriku svetemu in drugih cesarjih rimskega cesarstva nekaterih narodnosti, ki so svojo cesarsko pravico izvajali od Boga vsemogočnega, iz katerega izhaja vsa pravica, in si vzajemno sodelovanje z vidnim poglavljarem Cerkve šteji v svojo veliko čast in ponos. V njih se na čudovit lep način razdevala modrost krščanskih državnikov.“

Cezarji so absolutistični vladarji, Dokler jih še napolnjuje naravna dobra se ozirajo izključno in edino na korist svoje, od njih vladane države. Kar njihovi državi škoduje, je škodljivo in prepovedano. Čim se oddaljijo od naravne razsodnosti in dobrote, so kruti diktatorji, ki proglašajo svojo korist za državno korist in svojo škodo za državno škodo. Vladanje jim je uporabljanje državne oblasti s paragrafi, policijo in uradniki brez ozira na načela krščanske vravnosti, ki vrhovno oblast in pravico pridružuje izključno Bogu, ki je večna Pravica. Cezarji imajo moč in misijo, da imajo pravico.

Pod besedo „Kristus“ razumemo državniško modrost, zgrajeno na krščanskih družbenih načelih: ljubezen do bližnjega, pravčnost do vsega, spoštanje drugih narodov. V cezarju je poosebljen ali absolutizem države ali diktatura poedinca. Postava je, kar se vladarji dopade. Cezarovanje vodi nujno do Neronovih okrutnosti in Caligulinih pritlikavčin, v Kristusu pa je prava demokracija.

Cezar pomeni v politični dikeji modernega časa božanstvo države. Rimljani so svojim vladarjem izkazovali božansko čast. „Divus Caesar — divus Augustus“ — božji cezar, božji Av-

gust. Kristus označuje vladarja po božji milosti in včasih se sme reči po božjem dopuščanju. Cezar ni odgovoren nikomur za svoje delovanje, po lastni vestnosti ali brezvestnosti razpolaga ne samo s premoženjem, marveč tudi z življenjem svojih državljanov. Vladar v Kristusovem imenu pa ni odgovoren samo svoji vesti, marveč tudi narodu in predvsem svojemu Bogu. Z večjimi pravicami so mu odkazane tudi večje dolnosti.

Naša moderna doba v marsičem sliči dobi starega Rima. Tudi v pogledu države in državnega življenja. Pred dobrim stoletjem je nemški modroslavec Hegel začel navajati ljudstvo k oboževanju države in postavil načelo, da mora poedinec v slučaju potrebe državi žrtvovati prav vse. Prav kmalu so njegova načela našla odnev raziči pri drugih evropskih narodih in se še razvijala do današnjih dni ter v novem času doživila svojo drugo vstajenje. Načelo, da je države nad vse, nasprotuje krščanskemu načelu, ki odreja poedincu, naj najprej uboga Boga in potem ljudi. „Dajte Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega!“ Po nauku Cerkve ima poedinec v danem slučaju pravico, da se krivičnim postavam, ki niso v skladu s krščanskimi zapovedmi naravnost zoperstavi. Razvoj človeškega napredka je dobro označil nemški pisatelj Grillparzer z besedami: „Od religioznosti do humanosti, od humanosti k nacionalnosti, od nacionalnosti do bestialnosti.“ kar bi s prostimi besedami povedali tako: Naprej človek zapusti vero in se nekaj časa drži človečansko dobreve v sebi, človečanstvo brez Boga vodi v nacionalizem, oboževanje naroda, in od nacionalizma do bestialnosti je samo še krtek korak. Zdi se, da je avstrijski pisatelj dobrotajoč svojo dobo, ki je tudi naša doba.

Država mora varovati svobodo svojih državljanov, za nje je tu in ne državljanji zanj. Kristus pomeni poedinčev prostost in svobodo. Cezar tirja najprej podložništvu in nato suženjstvo. Naša doba je kritična doba, ker se v njej vrši borba cezarizma proti krščanstvu, boj Antrikrista s Kristusom. Na kateri strani si ti?

Smešnim „varuhom“ občinskega premoženja

Podbreze, 7. aprila 1938.

Občinski odbor v Naklem je na svoji zadnji seji sklenil na pobudo Prosvetnega društva Podbreze, da odstopi staro šolo v Podbrezah podbreški farni cerkvi. Ta svoj sklep je storil iz razlogov, ki imajo slediče zgodovinsko in pravno ozadje: Stara šola v Podbrezah je bila svoječasno mežnarija podbreške farne cerkve, torez zgrajena iz sredstev podbreške fare in zato tudi njena last. Pozneje je služila kot šolsko poslopje in prišla tako pod upravo kraja, šolskega. Mnogo pozneje, ko je staro šolo že davno nadomestovala nova šola, t. j. leta 1927, je krajski svet dosegel od občinske uprave, da je to šolo brezplačno prevzela v svojo last in sicer s pogojem, da upošteva topredmeten sejni sklep krajske šole sveta, ki prav tako odstopi lastniški pravico stare šole v Podbrezah občini Naklo, toda s pridržkom, da jo občina ne sme nikdar prodati, ampak jo sme le Podbrezom prepustiti v prosvetne namene.

Ta pridržek se je ob prilikl prepisa stare šole v Podbrezah tudi vnesel v odpisno dovoljenje in se vknjižil v zemljiški knjigi, na korist „Kat. slov. izobraževalnega društva Podbreze“ kot edinega društva, ki je v svojem namenu imelo razširjenje prosvete. Z ozirom na vse te pridržke je jasno, da občina v obstoječem razmerju ne bi mogla od stare šole imeti nikdar kakšnih gospodarskih koristi, posebno še, ker jo tudi prodati ni smela. Znano je tudi, da je občina imela z njo na raznih popravlilih stroškov cca din 5.500.—, za kar pa je dobila prav malenkostno, skoraj ničovo, povračilo na najemnini. Za občino je edino pametna pot

torej bila, da se te nedonosne nepremičnine znebi po edino možnem načinu, katerega se je tudi poslužila.

Stara šola je nam Podbrezjanom kulturni spomenik, saj se je v njej začela razvijati prva podbreška prosveta, v njej se je rodil prvak slovenskih učiteljev Praprotnik, ki ima na njej vzdiano ploščo, zgradili pa so jo naši predniki v katoliške namene. Naj torej postane zopet last podbreške fare in nikogar drugega, v njej pa naj se zopet začne razvijati prosveta in sicer katoliška, ker smo menda še vedno vsi Podbrezjani katoličani!

Prosveitno društvo bo zaenkrat rabilo le ono solo, katere lastnik je že 11 let. Za stranko, ki je v njej, pa je samo poskrbelo drugo stanovanje. Radi te sprememb torej ne bo nihče vržen na cesto, ker druga stranka lahko ostane v svojih prostorih. Pozabilo se prav tako ni na dva starčka, ki sicer uživata podporo občine, a imajo v starj Šoli še brezplačno stanovanje, ki pa je takšno, kakršnega si gotovo nikdo izmed nas ne bi želel. Tudi ta dva ostaneta dokler se zanj ne najde boljša rešitev. Za pospešenje te rešitev pa je prosvetno društvo dalo din 6.000, ki bodo naloženi v fond za zgradbo moderno urejene okrajne sirotišnice, v kateri bo zavetišče ne samo za ta dva, ampak tudi za vse druge revne in onemogle podbreške farane. Pripomnili bi še, da je stranke v starj Šoli gotovo nikdar ne bi bilo tako ugodne rešitve, če bi šolo kupil privatnik, kar pa bi se gotovo zgodilo, ako bi jo občina smela prodati in to komurkoli.

Zanimiv občni zbor škofjeloških obrtnikov

Prejšnjo sredo zvečer ob pol 9. uri se je vršil v dvorani novega gasilskega doma nad vse zanimiv občni zbor Obrtniškega društva. Da je bil občni zbor težko pričakovati, že kaže dejstvo, da se ga je od 29 članov udeležilo 25 in da se ga je udeležil tudi podpredsednik TOI g. Ivan Ogrin in zastopnik Zveze obrtnih društev g. Iglič iz Ljubljane. Občni zbor je vodil predsednik g. Lovro Planina. Vsa poročila so bila sprejeta in odobrena z veliko večino. Zanimivo pa je bilo pri glasovanju o odobritvi poročil to, da so nekateri obrtniki glasovali proti vsem poročilom, tudi proti tistim, ki so jih podali njihovi somišljeniki v odboru ter so tako dali nezaupnico delu svojih somišljenikov pri tudi sami svojem delu.

Druga zanimivost pa je, da je bil absolutorij sprejet soglasno, kar se gotovo ne sklada z glasovanjem pri poročilih.

Predno se je prešlo na volitve, je dobil beseda g. Iglič, ki je skušal s svojim govorom dokazati, kako on in njegova skupina dela za obrtniški stan. Skušal je dokazati, kako škodljive so politične osebnosti v društvu in je zato apeliral na vse, da se politika oziroma politični delavci (ti so ga boleli) izločijo iz bodočega odbora. Ker pa le ni hoteli biti konca njegovega gorora, ga je predsednik prekinil.

Gospod Planina je na to pojasnil, da se čuti prizadetega. Pripominja pa, da obrtništu govor ne bo v korist, če bo pretrgal vse zvezne s pol. delavci, ampak da mu bo v večjo korist če bo s pol. delavci stopilo v čim tesnejše stike ker je dolžnost pol. delavcev, da se v veliki meri zanimajo tudi za obrtniški stan.

Nato je govoril še g. Ivan Ogrin, ki je zavral g. Igliča s stališča njegovega dela za obrtništvo. Pripomnil je, da Iglič tukaj govor o delu za obrtništvo, a pri TOI, kjer se danes res nekaj dela za našega obrtnika, igra prav pri vsaki stvari opozicionalca s tem, da vedno sledno glasuje proti. S tem pa le delo zavira, ne pa pospešuje. Apeliral je na g. Igliča naj pri TOI opusti svojo taktiko, potem bo lahko povedal obrtniku, da zanje res nekaj dela.

Sledile so volitve. G. Ravnhar Andrej je predlagal prvo listo za izvolitev predsednika in podpredsednika in sicer za predsednika g. Lovro Planina, za podpredsednika pa g. Bernik Alojzija. G. Jožko Klun pa je predložil drugo listo in sicer za predsednika Kalana Valentina, za podpredsednika pa g. Krošelj Andreja. Izvoljena je bila prva lista z 14 proti 7 glasovi 4 so se glasovanja vzdrževali. Nadalje je bila predlagana lista, ki jo je predlagal zopet Ravnhar Andrej, in sicer: Čadež Jožko, Okorn Pavel, Oblak Lovro, Šubic Anton, Ogrin Anton in Oblak Jože. Lista je bila izvoljena.

Pri slučajnostih se je razpletala prav vneta debata o bodočem delu društva.

Zanimivo pa je pri tem občnem zboru, da je prav načančno pokazal, iz katere centrale prihajajo razdiralna in hujskajoča navodila v lesko podružnico. Vse pa ni nič pomagalo, ne hujskanje, ne obrekovanje, ne skrivanje za vrati in prisluškovanie itd. Naše obrtništvo veje je njegovo mesto, „Ata narod“ pa se sedaj prav lahko malo odpošijejo.

Ali je bilo prav, da so zgradili novi most čez Kokro iz lesa?

Te dni so nekateri širili po Kranju vesti, da je škoda, ker so zgradili novi most čez Kokro iz lesa, češ za nekaj sto tisoč din več bi bili lahko napravili železobetonki most, enako dolg in širok ter za enako obtežbo. Baje je nekdo na ljubljanski univerzi izračunal, da bi se dalo napraviti tak most iz betona in železa za 500 tisoč din. To pa bi bil most za večne čase in ne samo za nekaj let, kot novi leseni

1924 in 1926 nekateri izmed njih poškodovale ali pa uničile. O taki visoki starosti nam pričajo tudi prekriti leseni mostovi na Bavarskem in v Švici, kjer je na pr. leseni most v Lucernu danes že nad 600 let star in je še v uporabi. Po 200- do 300 let starih lesnih mostov je pa tam kar kopica.

Trditev, da bi mogli zgraditi 4 m širok most iz železobetona za razpetino 85 metrov in v

Pogled na novi most z jezu v Lajhu. Foto Jug, Kranj.

most, ki bo kmalu propadel, čeprav je stal 400.000 din.

Predvsem novi leseni most ni stal 400 tisoč din temveč bodo znesli vsi izdatki za sam most skupno največ 350.000 din, ako ureditev trgovskih lokalov s pasažo ob župnišču kot dohodom k mostu ne štejemo zravev, kateri lokal se bodo amortizirali iz lastnih dohodkov.

Nadalje ni res, da bo novi leseni most kmalu propadel, čeprav je stal za tehniškim izvijljanju pač še ni doma. Saj nam potrjujejo vendar številke od že zgrajenih mostov, kot n. pr. za železobetonki most čez Kokro v Kranju, ki je stal 3000 din za m² njegovega tlorisa, ali pa od lanskega leta zgrajenega mostu čez Savo v Bohinju (Soteska) z razponom 35 m, ki je stal za m² tlorisse ploskve 1750 din. Potem takem bi moral računati za železobetonki most z razponom 85 m najmanj 2000 din za m² njegovega tlorisa, kar bi izneslo 900.000 do 1.200.000 din gradbenih izdatkov. Občina Kranj bi bila moralna izdati za gradbene stroške nad 500.000

din več, nego je to bilo treba pri lesenem mostu.

Za eventuelno gradnjo železobetonskega mostu bi se bila morala občina Kranj zadolžiti za znesek najmanj 500.000 din in če upoštevamo samo pet procentno obrestno mero, bi bilo treba za to posojilo plačati letno 25.000.— din. Ako pa nadalje računamo, da bi novi leseni most obstal samo 25 let, kar je povprečna življenska doba navadnega nepokritega lesenega mostu, in za to razdobje ugotovimo po obrestnem obrestnem računu kapital od letno odpeljčevanih obresti v iznosu 25.000 din. dobimo vsoto 1.189.500 din. Poleg te obrestne vste bi bilo treba še posebej odpeljati glavnico nad 50.000 din, ako bi že sedaj bili zgradili železobetonski most. Z drugimi besedami povedano, če bo novi leseni most uporabljen za promet samo 25 let in nadalje nič več, se bo občini Kranj ta most že popolnoma izplačal. Kajti če bi občina te prihranjene obresti v letnem znesku 25.000 din zbirala v poseben fond, potem bi v 25. letih nabrali že lepo vsote okrog 1.200.000 din in bi iz tega nabranega fonda lahko zgradili poleg lesenega še nov železobetonski most. Občina bi si pa poleg tega prihranila še odpeljčevanje glavnice v višini najmanj 500.000 din, ki bi jo gotovo porabila, če bi že sedaj gradila železobetonski most.

Vidimo, da občina ni mogla boljše storiti kot je, saj je ravnala kot vsak pameten in prevaren gospodar, ko je preskrbela za sorazmerno nizek znesek prav lep, trden in trajen leseni most in obvarovala občane pred večjo zadolžitvijo za nadaljnih 500.000 do 800.000 din, če bi se že sedaj bila odločila za železobetonski most.

Vlomilska tolpa odkrita

V "Slovencu" smo že brali, da se je kranjskemu orožništvu posrečilo izslediti tatinško tolpo, ki je kradla in vamljala v zadnjih treh letih po Kranju in okolicu. Vsa Gorenjska je to poročilo sprejela z velikim veseljem, saj je s tem rešena velikega strahu, obenem pa so dobili z odkritjem tatinške tolpe zadostenje vsovi, ki so bili po nedolžnemu osumljeni te ali one tativne. Sedaj se nam je posrečilo dobiti še nekaj podrobnejših vesti o izsledenih vlomilcih.

V hiši g. Bašarja se je naselil v lanski jesenih okrog 35 letni delavec v "Jugobruni" Franc Medved, s svojo ženo in 7 letno Tilkino. Delo je imel včasih podnevi, včasih ponoči, zato se stanovalcem ni nič čudno zdelo, da je odhajal zvečer z doma, pač pa je bilo marsikomu sumljivo to, ker je imel zelo luksuzno stanovanje. Tudi otrok, 7 letna Tinka je bila močno razvajena in se je kaj rada ponosašla z lepimi oblekami. Tudi v zadnjem času je pripovedovala svojim tovarišicam, da bo imela še mnogo novih oblek, ker imajo doma veliko

Elegantni dežni plašči najnovejše mode se dobijo pri

Justini Jakofčič
Kranj - Mestni trg

Klobuki

Otroški	D. 22-
Fantovski	D. 29-
Moški sportni	D. 33-, 39-
Moški modni	D. 39-, 45-
Sportne čepice otroške D. 9-	
Moške	D. 12-, 15-

Veliča izbira znakov in raznih okrasnih peres za klobuke.

„Sikra“

Ivan Sarnik, - Kranj

Oglejte si naše izložbe v pasu! V nedeljo 10. t.m. je trgovina odprta!

Kakor nam je znano, so z odkritjem tatinške tolpe sedaj pojasnjene vse doslej nepojasnjene tativne razen vlova v Nabav. zadrugo drž. nam. Vseh šest arretiranih je priznalo, da so bili organizirani in da je bil vodja tolpe Franc Medved. Preiskovanja še trajajo, ker domnevajo, da je sodelovalo v tej tolpi še več ljudi razen tega pa upajo priti na sled še drugemu blagu.

Beg mikrobov.

Roparski roman? Roparski že, vendar nič romanu ni podobna ta zadeva, kajti mikrobi (bacili, bakterije) so povsod. Tudi v ustih med zobmi. Saj kar preizjona na ugodno priliko, da bi unicili zobe. Redna nega zobi s Chlorodontom prežene mikrobov iz ust. Toda le stalna nega varuje zobe po kvare. Chlorodont zjutraj — Chlorodont predvsem zvezcer! Potem ostanejo zobe zdravi! Domači proizvod.

Bi nič drugega dosegla, kot to, da je v Kranju ustanovljena policija, je že to dovolj. Saj v mestu ni nobene varnosti več.

Notranji minister g. dr. Korošec se je v sredo popoldne peljal skozi mesto proti Gorenjski. Med potjo se je ustavljal v Naklem, kjer si je kupil v mlekarji nekaj sira. Okrog 8. ure se je vrnil v Ljubljano.

Krajevni odbor „Jadranske straže“ v Kranju vabi vse zavedeno meščanstvo in svoje člane na občni zbor, ki se vrši v petek dne 8. aprila 1958 ob 20. uri v gimnaziji učilnici.

Društvo, ki goji jadransko zavest, ki будi zanimanje za naše morje, najdragocenejšo posest, ki jo more imeti država, društvo, ki dvinga smisel za tisto morje, ki je vir moči, blagostanja in napredka vsakega naroda, zasluži pač vso pozornost javnosti.

Iz ljubezni do morja, iz volje do gospodarstva na morju pride. — Odbor.

„Javno kopališče v Zdravstvenem domu bo odprt pred velikonočnimi prazniki v petek od 14. do 19. ure in v soboto od 8. do 14. ure.“

PREDOSLJE

V nedeljo se je vršila v našem domu materinska proslava. Ker so bili otroški prizori nad vse ljubki, se je od več strani izrazila želja, naj bi se isti ponovili. Zato sporočamo

Kravate

Polsvilene, lepi vzoreci

D. 4-, 6-, 7-

Krasne svilene D. 9-

Elegante letne Tanganila

D. 13-

Sportne, planinka kravate

D. 15-

Ogromna izbira najnovejših

črtastih in turških desenov

od D. 20-, — 65.-

Ivan Sarnik - Sikra
Kranj

Oglejte si naše izložbe!

V nedeljo 10. t.m. je trgovina odprta. — Izkoristite nedeljsko polovično vožnjo!

Srajce

Sportne, lepi vzoreci

D. 25-, 29-, 33-, 39-,

Sportne iz popelina

D. 45-, 50-, 60-,

Letne svilene srajce s kratkimi rokavki D. 39-, 45-, 50-,

,Indeformex“

najnovejše vrste srajce s patentiranim trajno politrđim ovratnikom, izdelan iz svilenega popelina, najnovejši vzoreci, samo D. 65-, 78-, 88-.

Ivan Sarnik - Sikra
Kranj

Oglejte si naše izložbe. — V nedeljo trgovina odprta.

vsem faranom, da bomo materinsko proslavo v nedeljo, dne 10. aprila ob 3. uri popoldne v celoti ponovili in pričakujemo, da bo udeležba polnočevalna.

Vstopnice se bodo doobile v predprodaji ali pa na dan predstave pri blagajni.

Vabimo vas vse prav lepo, pride — ne bo vam žal!

Prosvetno društvo.

Mimica Zagorska:

Pod Triglavom

(Zgodovinska povest iz l. 1415. v dobi kmetskih uporov na Gorenjskem.)

(Dalje)

Nastala je svečana tišina, ki jo ni nič motilo. Ta molk je prerezel oster žvenket meča, ki ga je Rado vtaknil nazaj za pas.

„Vidim, da ste može, kakršnih ni dobiti povsod.“ jih je Rado pohvalil. „Pri meču, ki so ga nosili že moji predede, ste prisegli zvestobo borbi za našo stvar in taká prizega mora držati. Težko mi je, da vas moram zaprsečati, kakor bi ne verjel na moško besedo. A sami videte, da so časi burni, strašni, še nikoli ni bilo tako čudnih. Mogoče je, da bi se hotel kdo vtihotapiti med nas zato, da bi sporocil grajskim vsaka našo namero. S takimi bomo obračunali, kakor se obračuna samo z izdajalcem, najzgrojnejo stvarjo pred Bogom in ljudmi.

„Smrt izdajicom!“ so vzklikali zbrani može.

„Naš čas je napočil,“ je nadaljeval Rado. „Kdo bo kriv, ki bo tekla v vojni? Ali mi? nikoli! Oni so izjavili brezobjektiv boj, oni, s svojim nečloveškim ravnjanjem. Grad bije v tolč po tebi, izžema ti kri, kapljo za kapljo in sekra rane, ki se ne zacelijo izlepa. In med vsem plemstvom ga ni, ki bi bil boljši. Povsod imajo dolgo klop, biriča s svečnjem palic, vlažno ječo. Za tlačana je samo trpljenje in bolečina, da se Bogni smili. Odslej mora biti drugače. Kmetje dvigajo glave, bude se iz otrplosti, v srcu je pogum, v pesti moč. Koroška, Kranjska in Štajerska bodo zbrane vse može, sram ga budi, kdor bo ostal doma za pečjo. Gradišči se bodo tresli in rušili pod nogami in zmagovalcem, grajska gospoda bo plačevala tičanom davek. — V lanskem letu so blejski gospodje štirikrat izvirali turški novčič. In vendar pripovedujejo berači, ki hodijo skozi one kraje, da je Vojna Krajina ena sama groblja, ogromna solza, en sam vzdih. Cardaki so prazni, pogrančne posadke raztepene, zbitje. Turci neomejeno gospodar, kadar se mu zljubi, pride k nam v goste in napravi morijo, kakršno si še v sanjah komaj predstavljamo. „Životna šti-

bra“ zadene vsakogar: svobodnjaka in tlačana, otroka v materinem naročju in berača na cesti. Nove uredbe, ki so jih izdali cesar in njegovi svetovalci, tudi niso vredne, da bi jih pes na repu nesel. Gozdov izsekavati ne smemo, Še neobdelanega laza ne smeš očistiti, da bi naredil iz njega rodovitno zemljo. Splav za splavom hlodov je plaval po Savi, zdaj ne vidi nobenega več. Splavarji in drvarji so ostali brez zasluga. Naseljevanje po mestih je prepovedano. To ne prizadene kme, ki je zvest svoji zemlji, pač pa je hud udarec za obrtnike, ki imajo v mestih zasluge, na kmetih pa ne. Dalje je prepovedano kupčevanje. Če ne bomo smeli kupčevati, ne bomo imeli s čim plačati davka in kaj bo potem? Nas, Bohinjce, je brez dvoma najbolj prizadel prepoved o kupčevanju. Vsi fužinarji žive od prodaje železa. Gospodje hočejo, da ogenj ugasne, da v naših kovačnicah ne bo več pelo kladivo. Brez denarja nič ne bo več mogel vzdrževati obrti. Privilegijski, ki jih je dal cesar Friderik nam jemljejo in jih teptajo.“

Julij Buccelini je pazno poslušal in se vtaknil vmes.

„Plavž svete Heme v Nomnju, ki ga imamo v zakupu jaz in tovariši, so že pred tristo leti priševali starodavnim. Nihče ne ve, v katere čase pravzaprav sega njegov začetek.“

„Pameten nasvet vam dam,“ je dejal Antonio Panizole. „Napišimo pritožbo in jo nesimo samemu cesarju.“

„Kaj bi po nepotrebni hodili s pritožbo pred cesarjem, ko ne bo vse skupaj nič izdal,“ je nejedovljno rekel slobodnjak Grošar z Bele.

„Vendar poskusimo. Izberimo si dva ali tri poslance, pa na gredu s pritožbo na sejem v Ausburg,“ je svetoval Panizole.

„Kaj?“ se je vmešal Jeronimo Milano. „Ali veste, kakšen uspeh je dosegel poslanec blejskih kmetov v Briksenu? Če od škofa niso dočakali pravičnosti, jo bomo od svetne gospiske še toliko manj!“

„Da,“ je jezno vpil Matija Zmitek. „Poslanec brikskega škofa je pač prišel na blejski grad. Štirinajst dni sta se s Hartmanom podila po hosti za dívčino in pili so do dan, da krvice, ki kar v oči bolejajo, se pa ni zmenil.“

„Gotovo nas je dobro očrnil pri škofu,“ se je jezik Kuhal.

„Nobene pritožbe več,“ je vpil Grošar. „S tem, samo

zavlačujemo in dajemo graščincem priliko, da se bodo temeljito pripravili na boj. Ne zapravljajmo časa. Udarimo!“

„Po njih!“ so vplili može in vstajali s klopi.

Tedaj se je vzdignil od peči stari Ambrož della Grotta.

„Možje, ne tako hitro! Premislite najprej, kakšne strašne moći se hočejo lotiti. Obrnite se na višjo oblast, na samega cesarja.“ On je pravičen in tudi njegova sodba bo skrojena po božji volji.“

„Obrnjimo se do cesarja,“ je pritegnil Antonio Danizole.

„Preveč drzni ste,“ je razlagal Ambrož. „Vehar, ti si mlad in vročekrven, ne veš kaj delaš. S svojo mladostno nepremišljenočnostjo hočeš pogubiti stotine ljudi. Preliti hočeš potoko kri in ne misliš, da te bodo tisoči prekinjali. Pozni roduši bodo pomnili tvoje ime in tebi pripisovali vse gorje, ki bo prišlo nadnje zaradi tega upora. Sedaj nas tepejo grofje z biči, po puntu nas bodo s škorpijonji.“

Starec je umolknil, vsi so gledali vanj, kakor v preroka in nihče ni znil. Tedaj je Rado odločno stopil pred moža. Odvezal je meč in ga spustil, da je z brenketom padel na tla.

„Ali vam te besede jemljejo zaupanje vame? Če me imate za lažnivca, stolčem meč, ki ga je še moj praded nosil, na košce in nikoli več si ne pripašem drugega meča!“

Jurij Bucceleni se je sklonil in je pobral meč.

„Opaši ga! Ambrož, ti ne veš nič,“ so vplili može. „Vehar sem, da ste može, ne mlečnozobi.“

„Vedel sem, da ste može, ne mlečnozobi.“

Ambrož della Grotta je videl, da njegove besede niso imelo uspeha in se je jezno umaknil k vratom. Grozeče je pogledal po hiši in rekel:

„Storite kakor hočete, pa vam bo še žal. To rečem, da glejte na konec! Ko bo prepozno, se boste že spomnili mojih besed. Delajte, kakor hočete, Ambrož della Grotta pa ne bo v vaši norel!“

Obnril se je in jezno zaloputnil vrata za seboj.

„Naj gre, če hoče,“ je gospodar Lavrenčič zamahnil z roko. „Tudi brez njega opravimo.“

„Skoda nam ga je. Star je in izkušen,“ je oporekal Rado,

Otvorjena je nova trgovina s čeviji

VLADO KRANJC

Kranj, Mestni trg štev. 13. (nasproti občine)

Na zalogi imam znamke: Luxor, Roxi, Darling.

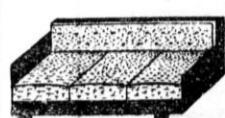
ŠMARTIN PRI KRAJU

Prosvetno društvo v Šmartnem uprizori v nedeljo 10. aprila ob 5. uri popoldne v dvorani Martinskega doma zadnjikrat "Pasijon".

Kdor še ni videl te lepe uprizoritve trpljenja Kristusovega, delo našega velikega pisatelja Finžgarja, naj te prilike ne zamudi.

Vstopnina k tej predstavi pa je za šoloobvezno mladino din 2.-. Odbor.

Couch zofe, otomane, divane

in vse tapetniške izdelke izvršuje točno in solidno
V. TONEJC
tapetnik, Kranj

ŠENČUR

Fantovski odsek v Šenčurju in dekliški krožek v Voklem priredita v nedeljo, dne 10. aprila ob 3. uri popoldne v dvorani v Šenčurju veliko telovadno akademijo z zelo pestrim sporedom. Nastopili bodo: članice s prostimi in tremi simboličnimi vajami, člani s prosto in simbolično vajo, mladci s prosto ter spremnostno vajo, naraščajniki pa s prosto vajo ter rajačnem. Poleg tega nastopajo člani tudi na orodju. Vstopnina 6, 5 in 3 din. Bog živil.

BESNICA

Dekleta dekliškega krožka se z veliko vnečno in veseljem pripravlja za igro v 3. dej. "Prisegam", ki jo bodo igrale na cvetno nedeljo, dne 10. aprila ob pol 4. uri popoldne, v gasilski dvorani v Spod. Besnici.

Dekleta kar tekmujejo med seboj, katera se bo bolje odrezala. Vaje pa so pokazale, da bo vsaka svojo vlogo dobro rešila.

Za to igro vrlada med občinstvom veliko zanimanje in je pričakovati velike udeležbe.

Nekateri so že naprej izrazili željo, da bi se igra ponovila. Če bo občinstvo žeelo da se igra ponovni, bodo dekleta v velikonočnih praznikih želji ustregle.

ŠKOFJA LOKA

Opozarjam na današnji oglas tvrdke Tine Savnik, ter isto priporočamo vsem cenj. čitaljem našega lista.

Popravljamo rade volje, da sestanka gostilniške zadruge prejšnji ponedeljek v gostilni Kavčič ni vodil predsednik gostilniške zadruge kleparski mojster g. Ivan Kavčič, ampak predsednik pravljalnega odbora za proslavo 25-letnice Gost. zadruge bivši župan starološki g. Anton Hafner.

Tekme fantovskih odsekov. V nedeljo 3. IV. so se vršile tekme posameznikov in odsekov Krekovega fantovskega okrožja in sicer v oddelkih Ziri, Gorenja vas—Trata in Poljane. Tekme so izpadle nad vse pričakovanje zadovoljivo. Posebno so se odrezali Žirovci. Tekme za oddelke Železniki, Dražgoše in Selca pa bodo 1. maja v Krekovem domu v Selcih, za Škofko Loko in Staro Loko pa 23. aprila v Škofiji Lobi.

Gasilski tečaj. V nedeljo se je vršil Gasilski tečaj za predstnike in poveljnike gas. čet v naši župi. Teoretični tečaj je bil popoldne v Gas domu, praktični pa popoldan na dvorišču pivovarne "Union". Udeležile so se ga vse čete z 19 udeležencimi. Zastopane pa niso bile čete Buškovica in Selca. Udeleženci so s tečajem zelo zadovoljni in žele, da bi se v Selcih vršil podoben tečaj v najkrajšem času. Tečaj je vodil g. Ivanc iz Kranja v splošno zadovoljstvo.

Nova prost. gasilska četa v Gabrku. Velika potreba, ki jo je pokazal požar Vodnikove domačije v Brodah, katero je "Gorenjec" že takrat podprt, je ustavitev gas. čete v Gabrku. Gasilska župa je uvidela to nujno potrebo, zato je za prejšnji torek sklical sestanek mož in fantov iz vasi Gabrk, Log in Brode. Na sestanku je bila povdarenja nujnost čete, ne glede na nastale stroške. Določili so za vsako vas po dva, ki naj ugotovita pripravljenost ljudi glede članstva in eventualne pomoči v kakršnemkoli oziru.

Preskrbite si za Vel. noč

Ure, zlatnino,
primerna darila,
očala, peresa
in vsa popravila

Kje? pri Kje?

B. RANGUS
zlatar in sodni cenilec v Kranju

preluknjan. „No, nedočakanost, sedaj pa le brž!“

Stara vrata so zaškripala v tečajih in že se je vsul v vežo pramen zlate luči. Prah je plaval po zraku in se svetil kot živo srebro.

„Le pazita, da se vama kaj ne zgodi,“ je še pristavila skrbna mati.

Jožko je bil ves vesel in stekel na trato, kjer so pokinkovali zaspani zvončki. Odtrgal je par lepih evetk in jih nesel dedu, da mu jih da za klobuk.

Po strmi poti sta zavila mimo studenčka v hrib. Ob njem so se lesketale ledene svecice, kajti noč je bila mrzla.

„Očka, kje pa rastejo vrbe?“

„Ob vodah so najlepše. Vidiš, tam-le gori, tisto je vrba, ki ima sive popke, kot bi sedela naša muča na veji.“

Deček je napeto gledal, stekel ter odtrgal vejico posuto z mačicami. Počasi je prišel za njim ded in začel rezati lepe gladke dolge šibice. Pokladal jih je na ta in nagajal Jožko, da bo kmalu dosti težka butara, ker je še majhen. Jožko pa je govoril, da mora biti velika, da bo v nedeljo največje v cerkvici...

Sonce jima je prijetno sijalo kot bi se veselilo s temo čistima dušama. V gozdu so se vedno bolj oglašali ptički in žvgoleli svoje melodie.

„Jožko, ali slišiš?“

„Kaj je, očka?“

„Poslušaj, kako lepo ptički pojeno! Pred dnevi je bil še sveti Gregor ko, se tički ženijo. Zato pa sedaj tako lepo prepevajo.“

„Poglejte kako je tamle na vejici tiček lepo pisan! Kako se ziblje! Zakaj pa ne pade dol? Ta je pa še manjši kot jaz, čeprav pravite, da sem jaz zelo majhen; Zakaj so pa ptički tako majhni, pa nič rok nimajol!“

„Bog je ustvaril več različnih stvari. Če bi bili sami ljudje, bi nam bilo dolgčas, tako pa nam ptički čas kratijo! Bog je ustvaril razne živali, da služijo človeku!“

Med pogovorom je zrastel že dovolj velik kup šib. Sedaj sta rabila še bršljana.

„Pojd, greva še po bršljan. Tam sredi gozda je staro smrek, več ona, kjer sva jeseni dobila tri jurčke skupaj. Na njej je vse polno zelenega bršljana.“

Sla sta malo naprej ob studenčku, gledala kako so švigače ribice po temnem tolminu, nato pa zavila na levo v gozd. Po okzi stezi, ki je bila tlakovana s koreninami, sta korakila proti sredi gozda. Pred njima je tekel Sultan, ki je prepodil iz grma zaspanega dolgoča. Ob poti so rastle trobentice, ki jih je Jožko trgal in neprestano z njimi piskal. Enakomerni zvončki glasovi so odmevali po gozdu in ptički po drevju so se pričeli kregati, kdo jim nagaja v veselih urah.

„Čakaj! Tu morava zaviti po tej stezi, če hočeš, da dobiva bršljan. Sultan, Sultan, ta-ta!“

Sultan je priskakal iz gozda, poskočil in se podrgnil ob dedove hlače, nato se še malo pojigral z Jožkom in stekel naprej, veselo mahal z repom.

„Ne vem, če bova dobila lepega bršljana, ker pri teh so bolj štori, je ded hudomušno ponagajal Jožko.“

„O nič se ne boje; bom že jaz splezal na smrek, saj znam dobro plezati, kaj ne, očka?“

„Plezati znaš, ampak na smrek pa ne boš šel. Lahko bi padel, kdo bo pa potem butaro nesel. Jaz sem že prestar za take stvari. Mama bi je pa tudi ne nesla, ker bi ji bilo preveč dolgčas po tebi. Saj po teh tudi raste lep bršljan pa kako vejo bova pripognila in ga tako hitro nabrala.“

Dečkove oči so žarele v veselju. Celo zimo se je že veselil cvetne nedelje. Mama mu je obljuhila, da mu bo kupila novo obliko, da bo imel za nedeljo za praznike.

Odložili so žlice in zmolili jutranjo molitev. Mati je odnesla prazno posodo, ded pa se je začel napravljati. Jožko je izvlekel iz kota zaprte čimere, jih hitro nataknil, nato pa hodil okrog deda in izprševal, če bo kmalu gotov.

„Čakaj, saj se nič ne mudi. Malo potrpi, da bo once dobito moč, da ne bo tako mraz zunaj,“ ga je tolažil ded, ki si je obuval stare negodne škorjne.

Pod klopjo se je pretegnil pes, leno odprl oči in pomahal z repom. Na sredi hiše je že enkrat široko zazdehal, nato pa stekel k Jožku. Povzpel se je nanj in mu pritel lizati roko, kot bi ga spraševal, če bo smel z njim na prostu.

„Mir, Sultan!“ je pokaral Jožko psa, ga pobral po volneni dlaki in se pričel z njim igrati.

Medtem si je ded nadel raztrgan jopič in vzel s kljuke star klobuk, ki je bil že ves

V treh glavah — ena sama misel:
„Kako neki doseže soseda tako belino pri svojem perilu?“ Tri besede pojasnijo tajnost: Terpentino milo Zlatorog. To izdatno milo daje gosto belo peno, ki z malo truda priznajljivo odpravi s perila vso tudi še tako trdrovratno nesnago in pretvori perilo v sveže duhtečo belino.

TERPENTINO MILO
Zlatorog

Tako sta prišla do visoke smreke, ki je bila vsa zelena od samega bršljana. Nalomila sta velik kup lepih zelenih vejc. Nato sta se odpravila proti domu. Ded je pobral šibe.

„Sedaj pa pojdiva domov, da bova butaro naredila. Šibe bova tepo vzela in nato na tekuvala vanje bršljana.“

Doma sta vso rotopijo položila sredi hiše na tla. Mati jima je prinesla malico, vsakemu skodelico mleka in kos črnega kruha. Jožko ni moral prav nič na miru sedeti. Vedno je kaj spraševal in samo to misil kako lepo bo njegova butara.

Sultan se je v veži najdedel, nato pa si je udobno postdal na bršljan.

„Marš, mrcina grda!“ se je razhudil Jožko, ko ga je zagledal. „Ves bršljan bo polomil in umazal ta pes.“

Ded si je pričkal še pipo tobaka, počagnil iz pod klopi stol in pričel pregledovati šibe. Strokovnjaško jih je obračal, primerjal kako so večlike, da se je Jožkotu silno imenito zdelo. Kmalu je tudi sam začel zbirati šibe, a nič kaj mu ni šlo od rok. Zato je toliko bolj radovedno gledal, kako je ded šibe povezal in jih nato na koncu lepo odrezal.

Začel je izbirati bršljan. Najlepše vejice je nato vtaknil med šibe. Kmalu je zrastla pred začudenim Jožkotom lepa velika butara. Poskušil jo je vzidigniti, a le s težavo se mu je to posrečilo. To pa ga ni prav nič žalilsto, kajti dobro je vedel, da mu jo bo ded v nedeljo pomagal nesti.

„Sedaj pa pojdi mamo prosit, da ti da jabolk. Butare ne sme biti prazna.“

Jožko je stekel v vežo. Mama mu je dala iz stare omare par lepih rdečih jabolk. Vso zimo jih je skrivala pred sladkosnedim Jožkom.

„Na, kupila sem ti tudi dve pomaranči, če boš priden,“ mu je rekla, ko mu je dajala lepi dar. Toplo je pritisnila na srce svojega dragega otročička, ki je nato hitro stekel z jabolki v hišo k dedu.

Za III. Gorenjčeve

nagradno tekmovanje

smo določili sledeče nagrade:

blago za kompletno moško obleko,

blago za žensko obleko, svilene nogavice in rokavice,

1 par moških nizkih čevljev,

1 par ženskih čevljev,

moška žepna ura znamke Expert s sportnim priveskom,

ura budilka znamke Mauthe,

in 4 nagrade v obliki knjige.

Vse nagrade so v izložbah trgovine g. Ivana Savnika, zlatarja g. B. Rangusa in trgovine čevljiv g. Andreja Černilec.

Opozarjamо tekmovalce, da morajo imeti naročniki plačano naročnino ter ne smejo imeti zaostanka več kot 3 mesece.

UPRAVA.

ODREŽI

I. nagradni kupon:

II. Kje izvira najdaljša reka v naši državi?

Odgovor:

Naslov:

bivališče:

poklic:

, pošta:

Jabolka je razvrstil po klopi. Pomaranči pa je neprestano pestoval v roki in gotovo bi jih bil takoj pojedel, če bi ga ne bil ded skrbno opominjal, da jih morati dati na butaro, da bo lepša.

„To jabolko bo zate, to za mamo, to zame: za vsakega mora biti eno. V nedeljo jih bodo cerkvi blagoslovili, na veliko nedeljo pa mora vsakdo jesti na tešče blagoslovljeno jabolko z butaro.“

Tako je razlagal ded, ko je navezoval jabolka na butaro. Prav na vrh je privezel obe pomaranči. Butara je bila gotova. Ko jo je dvignil, se je kar zašibila pod težo zlatih jabolk in pomaranč.

„Sedaj jo pa morava spraviti, da se ne bo do nedelje polomila. Danes je šele petek!“ Ded je odnesel butaro.

Baš tedaj je prinesel krojačev fant Jožku lepo novo obleko. Mati si je skrbno obrisala roke v predpasknik, prijela obleko in jo položila na mizo.

Jožkova lica so žarela veselja, ko je ogledoval mamin dar.

*

„Se dvakrat bova šla spati, kajne očka, in potem bo nedelja, ko bom imel novo obleko in bova nesla butaro...“

Halo!

Halo!

Prepričajte se tudi Vi v
novi trgovini
o nizkih cenah, dobrem blagu in solidni postrežbi.

Tine Savnik

manufaktura — moda — galerterija
(preje Anton Savnik) Škofja Loka

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0,50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni **BERNARD MAKI**, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

V bližini prodam hišo, zelo ugodno za trgovca in obrtnika. Naslov v upravi.

Prodam 20 m kamenje v Stražišču. Naslov v upravi.

Dijak išče svetlo sobo z vso oskrbo. Naslov v upravi.

500 kg slame prodam. Voklo št. 9.

Mirna stranka, 2 osebi, išče stanovanje, 2 sobi in kuhinjo. Ponudbe na upravo.

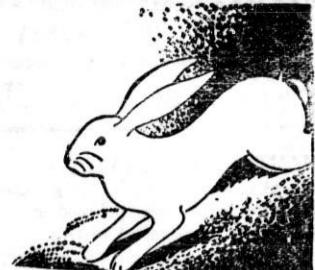
Kmetovalci!

Vabim Vas, da si pred nakupom brezobvezno ogledate pri meni semena:
Pesa Eckendorfer rumena — črna detelja — čista grahorica — oves Zlati dež — čebulček — in vsa vrtna semena.

Drago Fuchs

preje J. & A. Majdič
(poleg gimnazije)

Za Velikonoč

19.- Otroški gumijasti čevljički na zaponko praktični za šolsko deco, ki imajo datec do sole. Vel. 27-30 Din 25,-, 31-34 Din 29,-, ženske Din 35,-.

29.- Ugodni plateni polčevjevi na zaponko z gumijastim podplatom in nizko peto. Delane v drap in sivi barvi.

59.- Lahki damski čevlji izdelani iz močnega platna z okrasom iz diftina. Jako udobni in pravilni za lepo vreme.

99.- Lahki moški polčevjevi izdelani iz rujavega usnja s kožnatim podplatom. Luknječasti okras pospešuje zračenje noge. Stanejo samo Din 99,-.

39.- Najbolj zahtevani otroški čevljiček iz finega laka z zaponko in močnim usnjanim podplatom. Od št. 24-26 Din 49,-, od št. 27-30 Din 53,-, od št. 31-36 Din 69,-.

69.- Novi pomladni model. — Lahki udobni ženski čevlji izdelani iz močnega belega usnja, kombiniranega s plavim usnjem preko nart.

79.- Elegantni, lahki in zračni sandali. Izdelani iz močnega belega usnja, kombiniranega s plavim usnjem preko nart.

89.- Okusno in bogato perforirani polčevjevi, ki bo popolnoma odgovarjal Vašemu kostumu. Izdelani so iz črnega ali rjavega boska.

45.- Nemurni deci za solo in igro so najprimernejši ti polčevjevi iz močnega usnja z neraztrgljivimi gumijastimi podplati. Od št. 31-34 Din 49,-, od št. 35-38 Din 59,-.

45.- Debitni otrokom za pomlad, so sandali z okrasom in zaponko preko nart. Od št. 27-30 Din 49,-, št. 31-34 Din 59,-, št. 35-38 Din 69,-.

89.- UDOBNOST NAD VSE! Izrezani v nartu in bogato okrajeni čevlji. Vedejo se z okrasnimi pentljami. Jako se lahki, zato jih kupite za sprehod.

45.- Najboljša zračna otroška obutev za pomlad, so sandali iz močnega usnja z usnjjenimi podplati. Od št. 27-30 Din 49,-, št. 31-34 Din 59,-, št. 35-38 Din 79,- Moški Din 99,-.

99.- Zenski čevlji s široko preponko preko nart, z usnjjenimi podplati, nizko podpetnico. Udobna oblika in nizka peta očetu Vaše noge.

129.- POSLEDNJI DUNAJSKI MODEL! Dekolirani čevlji iz močrega sevra z ekskluzivno nartu in visoko podpetnico. Zapomka je kombinirana s semščem.

49.- Odilčni dekliški čevljiček izdelani iz rujavega boska in kombiniran z tamnoverjavo semščem. Isti čevljiček izdelan iz črnega laka, kombiniran z črnim.

59.- Lepi otroški lakasti čevljički iz okrasnega jezikona preko nart. Od št. 27-30 Din 69,-, št. 31-34 Din 79,-. Isti iz belega nubuka po isti ceni.

129.- Lahični in fini polčevjevi z okusnim okrasom izdelani iz rjavega sevra, s usnjjenim podplatom in polvisoko peto.

129.- Lepi damski čevlji iz močrega semšča z belim ali modrim pletenim okrasom spredaj. Neobhodno so potrebni k pomladanskim plesom in kostimom.

149.- Lepi damski čevlji iz močrega semšča z belim ali modrim pletenim okrasom spredaj. Neobhodno so potrebni k pomladanskim plesom in kostimom.

NAS PONOS! Okusni moški čevlji, izdelani iz črnega rujavega ali črnega usnja, z usnjjenim podplatom in usnjeno podpetnico.

Bata**VINO**

Za težko delo je močno vino! Dobite ga najlažje v Centralni vinarni v Ljubljani — Frankopanska ul. 11

Gostilničar!

Izbrana vina po Din 5,- dobijo v dekanovi kleti Sv. Andreja v Halozah.

Obleke za dečke in moške, vskakovrsno blago za obleke, srajce in klobuke priporoča

ALBIN JAZBEC - KRAJN

Družine!

Tudi na domu Vam naredim za isto ceno ravnotako lepe fotografije.

Foto JUG, - Kranj

Čitajte „Gorenje“

1888

50

1938

VELIKA JUBILEJNA PRODAJA

MANUFAKTURNE IN MODNE TRGOVINE

PRI „BAJŽELNU“

NA ROŽENVENSKEM KLANCU V KRAJU

Ob prilici 50 letnice ustanovitve tvrdke, bomo v jubilejnem letu 1938 od 20. marca dalje prodajali vse manufakturno in modno blago po zelo nizkih cenah, ter Vam nudili na naše že itak nizke cene še

10% popustaIZKORISTITE REDKO PRILIKO IN NAŠE
JUBILEJNE CENE V LETU 1938**Dvokolesa**

vseh svetovnih znamk, kakor:

Wanderer, Dürrkopp, Styria, Waffenrad, Spezial, Steuer, Viktoria, Preško, Herkules in raznih drugih ter

motorje vseh vrst, šivalne stroje

svetovnoznanih nemških tovarn s 15 letno garancijo
dobite najceneje pri znani tvrdki

BITENC IVAN - KRAJN

Blago solidno in poceni!

Oglejte si brezobvezno našo zalogu!

